

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

50

14

ДОКЛАД

по законопроект за държавните помощи, № 602-01-3, внесен от
Министерски съвет на 20 януари 2016 г.

На заседание, проведено на 11 февруари 2016 г., Комисията по бюджет и финанси разгледа законопроекта за държавните помощи, внесен от Министерския съвет.

На заседанието присъстваха следните представители на министерството на финансите: Фейзи Бекир – заместник-министър и Маргарита Борисова – държавен експерт в дирекция „Държавни помощи и реален сектор“.

Законопроектът беше представен от заместник-министър Бекир.

Изготвянето на нов Закон за държавните помощи се налага от разпоредбите на Закона за нормативните актове, който изисква при многобройни и важни промени на действащ нормативен акт, същият да се замени с нов, отнасящ се до същата материя.

Законопроектът запазва общите положения, правомощията на министъра на финансите и на министъра на земеделието и храните, общата логика и структура на процедурите, обменът на информация и координация, но въвежда и конкретни регулации, които обхващат модернизацията на правилата по държавните помощи. С него се усъвършенства и прецизира националното законодателство по отношение на процедурите и практиките, наложени от изискванията на европейските регламенти и практики на Съда на Европейския съюз в областта на държавните помощи.

Основните предложения за промяна са следните:

- Законопроектът въвежда задължение за установяване на размера и лицата, получатели на неправомерна и несъвместима държавна помощ от страна на администратора в случаите, когато с решението на Европейската комисия лицата – получатели на помощта, и размерът на получената от тях помощ не са предварително определени. Възстановяването на неправомерна използвана помощ ще се извършва въз основа на решение на ЕК, с разпореждане за възстановяване и с влязъл в сила акт за установяване на публично вземане в случаите, когато е

приложимо. Актът за установяване на публично вземане се издава от администратора на помощта по реда на Административнопроцесуален кодекс. Съответно вземанията, установени по този ред, подлежат на принудително събиране от органите на Националната агенция за приходите по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс.

- Важен нов елемент е уреждането на определени специфики на съдебното производство по оспорване на актове за предоставяне на държавни помощи и за нарушения на националното законодателство и Европейското право за предоставяне на държавни помощи пред националните съдилища. Въвежда се задължителното възстановяване в пълен размер на неправомерно получена държавна помощ, както и присъждане на лихва за неправомерност и възможност за предявяване на иск за обезщетение за вреди в определени със законопроекта случаи.

- Законопроектът предвижда възможност националният съд да се обърне към ЕК за съдействие при вземане на решения по дела, които разглежда чрез искане за предоставяне на информация и документи или да поиска ЕК да представи становище относно прилагането на правилата за държавна помощ.

- Със законопроекта се въвеждат основни принципи за предоставянето на държавна помощ и минимална помощ, които се определят съобразно установените правила в съответния акт от законодателството на Европейския съюз, въз основа на който се предоставя помощта.

- Със законопроекта се създават разпоредби за гарантиране на достатъчен капацитет по планиране, разработване, уведомяване, управление, докладване и контрол на предоставянето на държавни и минимални помощи от страна на администраторите на помощ.

- С цел прецизиране на правната рамка се разширяват и функциите на министъра на финансите да предоставя конкретни указания на администраторите на помощ, включително относно поддържането на административен капацитет и/или въвеждането на правила и процедури за подобряване администрирането на мерките. Определени са в пълнота и функциите на министъра на земеделието и храните относно държавните помощи в областта на земеделието, развитието на селските райони, горското и ловното стопанство и рибарството.

- Със законопроекта се предлага съставянето на актовете за установяване на нарушенията да се извършва от длъжностни лица на Агенцията за държавна финансова инспекция по реда на Закона за държавната финансова инспекция. Агенцията ще издава и наказателните постановления. Действащият закон изискваше контролът да се

осъществява пряко от министъра на финансите, с което беше налице неприложимост на същия, предвид наличието на правен конфликт, определен от функциите на министъра на финансите, в качеството му едновременно на контролиращ и администриращ орган. По този начин и след приемане на промените контролът по изпълнение на Закона за държавните помощи се възлага изцяло на Агенцията за държавна финансова инспекция.

- В законопроекта са въведени и промени по отношение на размера на глобите и имуществените санкции при констатиране от страна на Агенцията за държавна финансова инспекция на допуснати нарушения. Те са разработени въз основа на принципа на съразмерност и пропорционалност по отношение на предоставяните помощи, ефекта от нарушаването на принципите на конкуренцията и възможните неблагоприятни санкциониращи последици за държавата и целят спазването на законодателството за държавните помощи.

След обсъждането на законопроекта се проведе гласуване, което приключи със следните резултати: „За” – 18 народни представители, без „Против” и „Въздържали се”.

Въз основа на гореизложеното и резултатите от гласуването, Комисията по бюджет и финанси предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване законопроекта за държавните помощи, № 602-01-3, внесен от Министерския съвет на 20 януари 2016 г.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ:**

МЕНДА СТОЯНОВА